

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ / ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 7 Απριλίου 2013
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

- α. Σελ. 13: «Φιλελεύθερα κινήματα θεωρούμε τις κινήσεις ... ελευθεριών των πολιτών». Και «Τα φιλελεύθερα κινήματα ... του Συντάγματος».
- β. Σελ. 95: «Τον Μάρτιο του 1918 ... του Καυκάσου».
- γ. Σελ. 153: «Στους κόλπους του τρίτου κόσμου ... μέχρι στόχους του».

ΘΕΜΑ Α2

1. Λάθος
2. Σωστό
3. Λάθος
4. Σωστό
5. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σελ. 80 – 81: «Τελείωσε ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος ... και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας».

ΘΕΜΑ Β2

σελ. 146 – 147: «Στις αρχές της δεκαετίας του 1960 ... από την Τουρκία». Και
σελ. 148: «Στα τέλη της δεκαετίας του 1960 ... των συνόρων στην Ευρώπη».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Από το σχολικό βιβλίο μπορούν να αξιοποιηθούν οι σελίδες 29-30: «**Η πολιτική συγκρότηση των Ελλήνων.** Στην Πελοπόννησο κυρίως...στον έλεγχο και την άσκηση της εξουσίας». Και σελ. 31: «Εξαρχής λοιπόν...αποτελούσε διακήρυξη και υπόσχεση μάλλον παρά πραγματικότητα».

Από το ιστορικό παράθεμα τα βασικά σημεία που απαντούν στο ερώτημα λαμβάνοντας υπόψη τα δύο σκέλη του είναι:

Ως προς το ζήτημα της πολιτικής συγκρότησης των Ελλήνων

- Το αίτημα για διοργάνωση συνταγματικής πολιτείας αποτέλεσε την πρωταρχική επιδίωξη του επαναστατημένου λαού.
- Αυτοσχέδια αντιπροσωπευτικά όργανα συνήλθαν κατά τόπους οδηγώντας σε τοπικά πολιτεύματα με κυριότερα:
  - α) Τον Οργανισμό της Πελοποννησιακής Γερουσίας ως αποτέλεσμα στο Μοριά των συνελεύσεων των Καλτεζών, των Βερβένων, της Ζαράκοβας και τη συνέλευση του Άργους (πρωτοστάτησε ο Δημήτριος Υψηλάντης και πήραν μέρος είκοσι τέσσερις αντιπρόσωποι που είχαν αναδειχθεί με έμμεση εκλογή.
  - β) Τον Οργανισμό της Γερουσίας της Δυτικής Ελλάδος, αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας του Αλεξάνδρου Μαυροκορδάτου.
  - γ) Την Νομική Διάταξις της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος ή Οργανισμό του Αρείου Πάγου, Γερουσίας της Ανατολικής Ελλάδος, επρόκειτο για κείμενα του Θεόδωρου Νέγρη που ψηφίστηκαν από εβδομηκονταμελή συνέλευση αντιπροσωπεύοντας όλη την ανατολική ηπειρωτική Ελλάδα, από την Αττική μέχρι τη Μακεδονία.
- Συνταγματικά σχέδια ψηφίστηκαν και από συνελεύσεις του επαναστατημένου λαού των δύο νήσων, Σάμου και Κρήτης.

Ως προς το ρόλο που διαδραμάτισαν οι πολιτικές ομαδοποιήσεις στον Επαναστατικό Αγώνα.

Η σημασία της εμφάνισης των τοπικών πολιτευμάτων έγκειται:

- Πρώτον, στην πρόθεση θεμελίωσης πολιτειακής ευνομίας στις εξεγερμένες περιοχές.
- Δεύτερον, στην απόπειρα να εντάξουν συστατικά της παραδοσιακής πραγματικότητας της ελληνικής κοινωνίας στο σύγχρονο πρότυπο πολιτειακής και διοικητικής οργάνωσης που εισήγαγαν:
  - η εκπροσώπηση των κοινοτήτων
  - η ενσωμάτωση των ενόπλων στοιχείων στη νέα διοικητική δομή
  - η υιοθέτηση ως ισχύοντος δικαίου εκείνου των χριστιανών αυτοκρατόρων.

- Αν και τα τοπικά πολιτεύματα του Αγώνα δεν δοκιμάστηκαν στην πράξη, ωστόσο δημιούργησαν από το πρώτο ήδη έτος του Αγώνα ένα πλαίσιο πολιτειακού προβληματισμού. Ειδικότερα, τα πολιτεύματα της Κρήτης και της Σάμου δημιούργησαν για τις δύο νησιωτικές κοινωνίες συνταγματικά προηγούμενα.

ΘΕΜΑ Δ1

Στοιχεία απάντησης:

Σχολ. Βιβλίο σελ. 101: «Προς την πολιτική σταθεροποίηση». Μόνο σαν πρόλογος και για να εξηγηθεί το περί φιλοβενιζελικού στρατιωτικού καθεστώτος, πρότείνεται και το απόσπασμα της σελ. 91 **προαιρετικά**.

Τα στοιχεία των πηγών, που πρέπει να καταγραφούν, είναι:

1. η ανακήρυξη της αβασίλευτης δημοκρατίας από τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου μετά την έξωση του Γεωργίου και η άποψη του Ουίλλιαμ Μίλλερ
2. το αμφισβητούμενο δημοψήφισμα και η θέση των φιλοβασιλικών πολιτικών, Τσαλδάρη και Μεταξά, όπως περιγράφονται από το Γρηγ. Δαφνή. Ο τελευταίος επιβεβαιώνει την εγκυρότητα του αποτελέσματος με τα στοιχεία των επομένων εκλογών.
3. τα τελικά συμπεράσματα του Mazower: βραχύς ο βίος της ελληνικής αβασίλευτης δημοκρατίας, μόλις 11 χρόνια και προφανής η ανικανότητα των Ελλήνων πολιτικών, αφού δεν φάνηκε να διορθώνονται τα πράγματα, όταν λύθηκε το πολιτειακό ζήτημα της χώρας.

(**ΣΗΜΕΙΩΣΗ:** Οι απαντήσεις στα θέματα της ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΟΜΑΔΑΣ είναι ενδεικτικές και επισημαίνουν τα στοιχεία εκείνα, τα οποία πρέπει οι εξεταζόμενοι να λάβουν υπόψη τους για τις απαντήσεις, χωρίς να δεσμεύουν ούτε ως προς την αξιοποίησή τους ούτε ως προς τον τρόπο ανάπτυξης της απάντησης.)